

אהבה שבה הוא מתבונן בכל הדמויות הללו, אם הן נהגות כשורה ואם לאו. (גם זה מוכר את פרנסוואה טריפו.)

גיבור הסרט צריך, אולי, להיות אותו דייב, נער אדמוני שאוכל ספאגטי, מקשיב לקאריוו וקורא לאביו „פאטא“ מפני שהוא רוצה להיות איטלקי. אבל שלושת חבריו — מייק, הספורטאי המצטיין שמתקשה להסתדר מחוץ למיגרש הספורט, סירלי, שמתחבט אם להמשיך בלימודיו אחרי שלא קיבל מילגה ככדורסלן, ומוצ'ר קטן הקר מה, הראשון מבין הארבעה שנוטל על עצמו אחריות ונושא לעצמו אשה — כל אלה חשובים ומעוצבים לא פחות. כמוהו גם הוריו של דייב (פול דולי ובר — שרבה בארי), וקאתרין, יפהפיית הקאמפוס ששובה את ליבו של דייב וכל תושבי בלומינגטון הסטודנטים של אוניברסיטת אינדיאנה, החולפים לפני המצלמה. אם אפשר בכלל לדבר על נבלים בסרט כזה — והם אינם נבלים באמת — הרי אלה הם הסטודנטים. או לפחות חלקם. טובים יר בהתהוותם שמשוכנעים כי הם טובים יר. תר מבני המקום, שלא התקבלו ללימודים.

פולחן הניצחון

טייס שב הביתה (פאר, תל-אביב, ארצות-הברית) — אפשר לראות בסרט הזה המשך רעיוני של צייד הצבאים. נראה שלוי ג'ון קארלינו, שעיבד כאן סיפור של פט קונרוי, שואף להגיע למסקנה דומה: הגבורה, הניצחון בכל מחיר, הגבריות המתנשאת, הם ערכים שזנמם חלף ועבר.

הפעם, מובאת מסקנה זו במיסגרת סיפור על גיבור שכוה, טייס בין שתי מלחמות, אחרי קוראיה ולפני ויאט-נאם. את גבורתו הוא יכול להוכיח בתרגילי-טיסה נועזים, במעשי קונדס מחוספסים ובהטלת מישמעת צבאית בבית. אשתו וילדיו הם פקודיו, בדיוק כפי שהוא עצמו פקוד של ממונים עליו, וגם אם יש רגשות במערכת-היחסים בין מפקד לפקודיו, אסור להניח לרגשות אלה להשפיע על החלטות והתנהגות נאותה.

כשנוספים לדמות זו הרקע של העיירה הדרומית, ביופורט, עם הבריונים המתעללים בנער כושי שאמו משרתת בבית איש-הצבא, וקרב היוקרה על מיגרש הכדורסל, שבו מעורב בנו של האיש, נרקם סיפור מלא וגדוש ריגועי מתח והתנגשויות אישיות לרוב.

קארלינו מעביר את המסר שלו בצורה מעניינת, כא מעט בזכות צוות שחקנים משובח, בראשותם של רוברט דובאל (הקצין), בלית דאנר (רעייתו) ומייקל אוקיף (בנו

דובאל דאנר ואוקיף — הפרת מישמעת

הבכור). עם זאת, עבודתו מוזרה למדי, כאשר סצנות בעלות עוצמה של ממש, מרגשות ומרתקות, משולבות עם סצנות שיגרתיות גסות למדי שכמותן נראו כבר בסרטים קודמים. אולם זהו פגם מישני יחסית בעבודה שהיא בסך הכל ראווה בהחלט לשבח.

במאי מיטר ויטם כמו היצ'קוק וכמל טריפו

אין פלא שהביקורת השלילית היחידה ש' התפרסמה על הסרט, הופיעה בבטאון הר סטודנטים של אוניברסיטת אינדיאנה. מאז סירטו הראשון חופשת קיץ (עם קליף ריצ'רד) לא עבד וייט עם בני-עשרה. ובהוגי המיקצוע נחשב דווקא כמומהה לסירטי פעילות. „אחרי התהוות הרגשית צורך לעשות משהו שונה לחלוטין, הוא אומר, ומשהו שונה זה היה התסריט שעליו עבד מזה חמש שנים ויותר עם סוזי. הוא היום הוא מגדיר את הסרט כ„סרט שמח“, ובאופן יוצא מן הכלל מאשרות ההכנסות בקופה והביקורת בעיתונים, את ההגדרה. תמימות-דעים נדירה למדי.

נולחנות הזכונים

זה קרה... מחר (מקסים, תל-אביב, ארצות-הברית) — השם הזה שימש פעם את רנה קלר, בסרט שעשה בארצות-הברית על עיתונאי הניחן בכישרון מוזר: הוא יודע מראש מה תהיינה הכותרות של יום המחר.

גם סירטו החדש של ניקולאס מאיר מאפשר לאדם לראות את המחר, אבל במיסגרת שונה לחלוטין מזו של קלר. מאיר, שהחל דווקא כסופר, וכמה מן הפארודיות שלו על שרלוק הולמס כמעט גנבו את ההצגה מקונן דויל (אחת אף היתה לסרט), בחר בעבודת הבימוי הראשונה שלו, לטפל בדמות היסטורית אחרת, ה.ג. וולס, האיש שנחשב בעיני רבים כאבני ספרות המדע-הבדיוני. מול וולס מציב מאיר את ג'ק המרטש, אותה דמות אנדית שהטילה אימתה על פרצות לונדון, בסוף המאה הקודמת ורצה אותן בלילות, מבלי שזהותו נתגלתה אי-פעם.

ובכך, לפי גירסת מאיר, חושף וולס את זהותו של הרוצח, השייך לחוג ידידיו, וברגע שהוא עומד לפני הבאתו לדיון, גונב החשוד את מכונית-הזמן של הסופר-המדען, ומפליג עימה אל סוף שנות השבעים של המאה שלנו. הסופר קופץ גם הוא אל מכונית-הזמן ודולק אחר הנמלט, וכך מתפתח מירדף פלילי אחר רוצח, ברחובות כרך מודרני של היום,

מלקולם מקדאול: עקיצות פוליטיות

כאשר שתי הדמויות הראשיות, שייכות למאה הקודמת. לתמונה נכנסת גם פקידת-בנק חנינית, שהיא מאד מעוגנת בתקופה, ומיאר מפתח את הנתונים הללו בתערובת של הומור, אימים, עקיצות פוליטיות וחברתיות, והרבה מאד פעילות.

פירסונות נועופפת

שדה תעופה 1980 (חן, תל-אביב, ארצות-הברית) — סרטים כמו זה אפשר כנראה ליצר ב' שיטת הסרט הנע. כל שנה ומודל חדש של מטוס, כל שנה ואוסף כוכבים חדש, כל שנה וסיפור פחות אמין מקודמו. הפעם מדובר במטוס קונקורד, באלן דלון, סוואן בלייקלי, סילביה קרויסטל (שאיננה מתפשטת), אדי אלברט, ביבי אנדרסון, ועוד רבים אחרים. (הכמות במיקרה זה היא מרכיב ראשון במעלה.) הסיפור קשור ביצרון נשק מנוול שרוצה להפיל קונקורד בטיסת בכורה מוושנינגטון לאולימפיאדת מוסקוואה (הסרט נעשה לפני שחששו לקיומה) דרך פאריס. היצרון מתנכל למטוס, מפני שבידי אדם שטס בו, נמצאים מוסכמים מרשיעים. הוא יכול היה לפתור את בעייתו בצורה הרבה יותר פשוטה, באלף דרכים אחרות, אבל אז לא היה מה להראות בשדה תעופה 1980.

פחד בקונקורד: במקום אפ 15

פעם פירסומת, ומי שיתלונן על כך שהסיפור כאילו נגמר באמצע הסרט ואחר כך מתחיל שוב, שייבין כי בעצם, זהו המקום שבו ייפסק הפרק הראשון של הדרמה, וצופי ה' מירקע ויצטרכו לחכות לשבוע הבא כדי לראות את ההמשך. ביילי וילדר אמר בלעג ש„ימשיכו לעשות סרטים על שדה התעופה, עד שילמדו איך לעשות אותם“, הצרה היא שקשה להבחין בתוצאות הלימוד. עובדה: הטוב בין כל הסרטים הללו, היה דווקא הראשון, לפני 10 שנים.

תדרוך חובה לראות:

תל-אביב — חוף הפח, עולם ללא צל, נישואיה של מריה בראון, שיער, הנער. ירושלים — שיער, חוף הפח. תל-אביב

*** שיער (שחקן, ארצות-הברית) — מחזמר המחאה של שנות הששים הופך חוויה כלל-אנושית מרשימה בידינו של הבמאי הצ'כי מילוש פורמן, שמעדיף להתר בונן בבני-אדם תחת סיסמות. *** הנער (חכלת, ארצות-הברית) — קרוב ל-60 שנה חלפו מאז עשה צ'אפלין סרט זה, ועדיין קשה להעלות על הדעת שילוב מוצלח יותר של הומור ופאתוס, של המצאות קולנועיות ואנוניות ושל נשמה ללא מצרים. מומלץ מאוד. *** תוף הפח (בוייחודה, גרמניה) — עיבוד קולנועי לסיפורו המפורסם של גינתר גראס על ילד שמסרב לגדול כמחאה של נגד העולם הסובב אותו. הסרט מטיב להציג את הסצינות שדלה מן הרומן, ו' מצדיק בהחלט קריאה חוזרת בו.